

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

TALABALARNING KOMMUNIKATIV KOMPITETLIGINI PEDOGOGIK VA PSIXOLOGIK TRENINGLAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH

Djo‘rayeva Khurshida Jamoldinovna

Farg'ona davlat universiteti Magistratura bo‘limi Pedagogika
nazariyasi va tarixi (faoliyat turi bo'yicha) 1- kurs magistranti

ANNOTATSIYA

Bugungi zamonaviy sharoitda o‘qituvchi va o‘quvchi-talabalarning o‘quv-bilish faolligini kuchaytirish, o‘qitish sifatini oshirish hamda samaradorligini yaxshilash maqsadida innovatsion xarakterga ega ta‘lim shakllaridan foydalanishning maqsadga muvofiqligi hech kimga sir emas. Ma‘lumki, bugungi kunda ta‘lim amaliyotida qo‘llanilayotgan amaliy o‘yinlar, muammoli o‘qitish, interfaol ta‘lim, modul-kredit tizimi, masofali o‘qitish, “blended learning” (aralash o‘qitish) va mahorat darslari ta‘limning innovatsion shakllari sifatida e‘tirof etilmoqda. Maqolada ta‘lim jarayonida ishlatiladigan hamda yangi ishlatilishi zarur bolgan zamonaviy innovatsion texnologiyalarning ahamiyati va texnologiyalarni foydalanishdagi muammolar tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar. Kommunikativ kompetensiya, innovatsion texnologiya, pedagogik tajriba, konformizm, intellektual rivojlanish.

Innovatsion ta‘lim texnologiyasi - bu ta‘lim jarayonining samaradorligini oshirish va ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning hozirgi tendentsiyalariga eng mos keladigan ta‘lim faoliyati uchun shart-sharoitlarni yaratish uchun mavjud usullar va vositalarni qandaydir yangi yoki sifat jihatidan yaxshilashni o‘z ichiga olgan ta‘lim faoliyatini tashkil etish metodologiyasi. jamiyatning. Innovatsiyalar ta‘lim faoliyati jarayonida ham rivojlanadi. O‘quv jarayonida talabalarning nazariy va amaliy bilimlarini rivojlantirish amalga oshiriladi, keyinchalik ular innovatsiyalarni yaratish bilan bog‘liq bo‘lgan amaliy hayotning turli sohalarida qo‘llanilishi mumkin.

Ma‘lumki, bugungi kunda ta‘lim amaliyotida qo‘llanilayotgan amaliy o‘yinlar, muammoli o‘qitish, interfaol ta‘lim, modul-kredit tizimi, masofali o‘qitish, “blended learning” (aralash o‘qitish) va mahorat darslari ta‘limning innovatsion shakllari sifatida e‘tirof etilmoqda. Trening - (ingliz tilidan training-train - o‘qitmoq, tarbiyalamoq) interfaol mashg‘ulotlarni amalga oshirishning asosiy shakli bo‘lib, u o‘rganilishi lozim bo‘lgan nazariy g‘oya va fikrlarni amaliy ish, mashqlar davomida o‘zlashtirish, muloqot almashish imkonini beruvchi tashkiliy tadbir hisoblanadi.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Bugungi ta'lim amaliyotida pedagogik muloqot jarayonida o'quvchi-talabalarda ko'pincha quyidagi holatlarga yo'l qo'yilishi ko'p kuzatiladi:

- tortinchoqlik;
- uyatchanlik;
- mustaqil fikr ayta olmasli
- noto'g'ri gapirishdan cho'chish kabilar.

Bugungi zamonaviy sharoitda o'qituvchi va o'quvchi - talabalarning o'quv bilish faolligini kuchaytirish, o'qitish sifatini oshirish hamda samaradorligini yaxshilash maqsadida innovatsion xarakterga ega ta'lim shakllaridan foydalanishning maqsadga muvofiqligi hech kimga sir emas. Ma'lumki, bugungi kunda ta'lim amaliyotida qo'llanilayotgan amaliy o'yinlar, muammoli o'qitish, interfaol ta'lim, modul - kredit tizimi, masofali o'qitish, "blended learning" (aralash o'qitish) va mahorat darslari ta'limning innovatsion shakllari sifatida e'tirof etilmoqda. Pedagogga xos bo'lgan mahorat asosini tashkil etuvchi pedagogik muloqot madaniyati uning talabalar jamoasi, ota-onalar, hamkasblar hamda rahbariyat bilan uyushtiriladigan muloqot jarayonida namoyon bo'ladi. Bunda, ayniqsa, pedagogning talabalar jamoasi bilan o'zaro muloqoti muhim ahamiyatga ega. Pedagog talabalar bilan muloqotga kirishish, uning samarali bo'lishiga intiladi. [4]

Ta'lim sohasidagi innovatsion texnologiyalar doimiy ravishda rivojlanib, ularning turlari kengayib bormoqda. Quyidagi asosiy texnologiyalar guruhlarini ajratish mumkin:[5]

1. Fan ta'limi sohasida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari yoki AKT. Ushbu texnologiyalardan foydalanish axborot jamiyatining rivojlanishi va hayotning barcha sohalarida axborot vositalarini faol joriy etish bilan bog'liq. Bunday texnologiyalar talabalar ongini axborotlashtirishga qaratilgan. Ta'lim dasturlari informatika, axborot jarayonlari va AKTni o'rganishga qaratilgan yangi fanlarni o'z ichiga oladi. Professor-o'qituvchilar va talabalarning axborot madaniyatini oshirishga yordam berish uchun o'quv jarayoni ham faol ravishda axborotlashtirilmoqda;
2. Shaxsga yo'naltirilgan texnologiyalar. Ushbu texnologiyalar shaxsni ta'lim va tarbiyada ustuvor o'ringa qo'yishga qaratilgan. Butun ta'lim jarayoni shaxsning o'ziga xosligi va rivojlanish xususiyatlarini hisobga olgan holda shaxsni rivojlantirishga qaratilgan.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

3. O'quv jarayonini axborot-tahliliy ta'minlash. Ushbu guruh texnologiyalaridan foydalanish har bir o'quvchi, sinf, parallel, ta'lim muassasasining rivojlanishini o'rganishga, ularni adekvat baholashga qaratilgan;

4. Intellektual rivojlanish monitoringi. Texnologiyalar grafiklardan foydalanishga, test tizimiga, individual o'quvchilarning rivojlanish dinamikasini va umuman ta'lim sifatini kuzatish imkonini beruvchi yangi baholash usullariga asoslangan;

5. Ta'lim texnologiyalari. O'quv jarayonini ta'limdan ajratib bo'lmaydi. Shuning uchun shaxsni, uning asosiy fazilatlarini rivojlantirishning yangi usullari joriy etilmoqda;

6. Didaktik texnologiyalar. Ular ta'lim muassasasi rivojlanishining asosiy omili hisoblanadi. [3]

Bunday texnologiyalar an'anaviy va innovatsion texnologiyalardan foydalanishni o'z ichiga olgan texnika va vositalar majmuasiga asoslanadi: o'quv adabiyotlari bilan mustaqil ishlash, audiovizual, multimedia vositalaridan foydalanish, tabaqalashtirilgan o'qitish usullari. Ta'lim sohasidagi innovatsiyalar - ilg'or pedagogik tajribani amaliyotga joriy etish bilan bog'liq barcha narsalar. Zamonaviy ilm-fanda yetakchi o'rinni egallagan ta'lim jarayoni o'quvchilarga bilim, ko'nikma, ko'nikma berish, shaxs, fuqarolik fazilatlarini shakllantirishga qaratilgan. O'zgarishlar vaqt, ta'lim, ta'lim, rivojlanishga munosabatning o'zgarishi bilan belgilanadi.

Hozirgi kunda hech kimga sir emaski ta'limdagi innovatsion texnologiyalar ta'limni tartibga solish, uni to'g'ri yo'nalishga yo'naltirish imkonini beradi. Odamlar har doim noma'lum va yangi narsalardan qo'rqib ketishgan, ular har qanday o'zgarishlarga salbiy munosabatda bo'lishadi. Ommaviy ongda mavjud bo'lgan, odatiy turmush tarziga ta'sir qiluvchi stereotiplar og'riqli hodisalarga olib keladi, ta'limning barcha turlarini yangilashga to'sqinlik qiladi.[2] Odamlarning zamonaviy ta'limdagi yangiliklarni qabul qilishni istamasligining sababi qulaylik, xavfsizlik va o'zini o'zi tasdiqlash uchun hayotiy ehtiyojlarni blokirovka qilishdadir. Hamma ham nazariyani qayta o'rganish, imtihon topshirish, fikrini o'zgartirish, shaxsiy vaqt va pul sarflashga tayyor emas. Yangilash jarayoni boshlangandan so'ng, uni faqat maxsus texnikalar yordamida to'xtatish mumkin. Shuningdek, parallel amalga oshirish eski va yangi ta'lim jarayonining birgalikda mavjudligini, bunday sintezning samaradorligini tahlil qilishni nazarda tutadi. Ya'ni bir paytning uzida ikki tomonla ta'lim usuli orqali jarayonni olib borish ancha sifat darajasini oshiradi.

Ta'limdagi innovatsion texnologiyalar turli sabablarga ko'ra "sekinlashmoqda". [1]

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

1. Ijodkorlik to'sig'i. Eski dasturlar bo'yicha ishlashga odatlangan o'qituvchilar hech narsani o'zgartirishni, o'rganishni va rivojlanishni xohlamaydilar. Ular ta'lim tizimidagi barcha yangiliklarga dushman.

2. Konformizm. Oportunizm, rivojlanishni istamaslik, boshqalarning ko'ziga qora qo'y kabi ko'rinishdan qo'rqish, kulgili tuyulishi tufayli o'qituvchilar g'ayrioddiy pedagogik qarorlar qabul qilishdan bosh tortadilar.

3. Shaxsiy tashvish. O'ziga ishonchsizlik, qobiliyatlar, kuchli tomonlar, o'zini past baholash, o'z fikrlarini ochiq aytishdan qo'rqish tufayli ko'plab o'qituvchilar ta'lim muassasasidagi har qanday o'zgarishlarga oxirgi imkoniyatgacha qarshilik ko'rsatadilar.

4. Fikrlashning qattiqligi. Eski maktab o'qituvchilari o'zlarining fikrlarini yagona, yakuniy, qayta ko'rib chiqilmaydigan deb bilishadi. Ular yangi bilim, ko'nikmalarni egallashga intilmaydilar, zamonaviy ta'lim muassasalaridagi yangi tendentsiyalarga salbiy munosabatda bo'lishadi.

Bunday muammolarni hal qilish uchun o'qituvchilarni qayta tayyorlash, seminarlar, videokonferensiyalar, vebinarlar o'tkazish, multimedia kabinetlarini tashkil etish, talabalar o'rtasida zamonaviy kompyuter texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha ma'rifiy ishlarni olib borish zarur. Oliy ta'lim tizimiga innovatsiyalarni joriy etishning eng yaxshi varianti global va mahalliy jahon tarmoqlaridan foydalanish orqali masofaviy ta'limdir.

Xulosa:

Rossiya Federatsiyasida bu o'rganish usuli "embrion" holatida, Evropa mamlakatlarida u hamma joyda uzoq vaqtdan beri qo'llanilgan. Katta shaharlardan uzoqda joylashgan qishloq va qishloqlarning ko'plab aholisi uchun bu o'rta maxsus yoki oliy ma'lumot diplomini olishning yagona yo'li. Kirish imtihonlarini masofadan turib topshirishdan tashqari, siz Skype orqali o'qituvchilar bilan muloqot qilishingiz, ma'ruzalar tinglashingiz va seminarlarda qatnashishingiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Oliy ta'limda faol va interaktiv ta'lim texnologiyalari (darslarni o'tkazish shakllari): darslik / komp. T.G. Muxin. - Nijniy Novgorod: NNGASU, 2013. - 97 p.
2. Zaxarova, I.G. Ta'limda axborot texnologiyalari: oliy ta'lim uchun darslik. darslik muassasalar / I.G. Zaxarov. - M.: "Akademiya", 2008., 338-bet

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June, 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

3. Kovalenko E.M. Ta'limdagi interaktiv texnologiyalar va elektron ta'lim elementlari // Ta'limni modernizatsiya qilish sharoitida interaktiv ta'limning zamonaviy tizimi. Ilmiy-metodik konferensiya materiallari; Janubiy Federal Universiteti). - Rostov-naDonu: Janubiy federal universiteti nashriyoti. - B.47-50.
4. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari: darslik / mualliflar jamoasi; ed. Bordovskoy N.V. - 2-nashr, o'chirilgan - M.: KNORUS, 2011. - 432 b.
5. Aminova, S., & Qurbonova, U. (2022). THE ROLE TECHNOLOGY PLAYS IN THE KNOWLEDGE CREATION PROCESS. Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS), 2(3), 435-439

E- Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

E- CONFERENCE
SERIES